

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д.Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціономічної сфери

СУЧАСНІ МЕТОДИ ТА ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
15 червня 2022 року*

ОДЕСА

УДК: 371.013+378(01)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Соловейчук Олена Максимівна – секретар Південноукраїнського центру професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №11 від 30.06.2022 р.)*

Рецензенти:

Дарманська І. М. - доктор педагогічних наук, доцент, декан факультету педагогічної освіти та філології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Княжева А. І. - доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Сучасні методи та форми організації освітнього процесу у закладах вищої освіти: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-методичної конференції. Одеса : Університет Ушинського, 2022. 261 с.

До збірника ввійшли матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої різним аспектам організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, сучасним методам та формам організації освітнього процесу у закладах освіти різного рівня, підготовці фахівців соціономічної сфери.

Науковці та студенти висвітлюють питання щодо сучасних методів та форм організації освітнього процесу у закладах вищої освіти.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

**ГЕТМАНЕЦЬ Наталія Юріївна,
ГАЛИЦАН Ольга Анатоліївна**

ІННОВАЦІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Реалії сьогодення ставлять перед викладачами ЗВО в Україні нові питання щодо якісного надання освітніх послуг, що ускладнюються умовами пандемії COVID-19 та воєнного стану.

Лише високопрогресивний та стресостійкий викладач здатний забезпечити безперервний процес навчання. В парадигмі організації мистецько-освітнього середовища в умовах воєнного стану набуває актуальності підготовка вчителя музичного мистецтва, здатного до внесення інноваційного компоненту до класичних методів навчання. Зокрема, наступними методами можуть бути ділові ігри, уроки-концерти, заняття-конференції, інтегровані уроки, уроки-екскурсії.

В межах підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва особливо гострою стає проблема відсутності музичного інструмента, якісного швидкісного інтернету, фонові тривожності та недостатнє обладнання у підготовці запису для заліків та екзаменів для вимушено переміщених осіб в умовах воєнного стану.

Мета дослідження полягає у висвітленні механізмів інноватизації освітнього процесу майбутніх учителів музичного мистецтва у професійній музично-педагогічній діяльності.

Матеріали та методи. У дослідженні використано метод наукового аналізу психолого-педагогічної літератури з метою висвітлення стану проблеми підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва в умовах змішаного навчання.

Результати обговорення. Інновації в організації освітнього процесу розглядаємо як категорію цілеспрямованого процесу часткових змін, що ведуть до модифікацій мети, змісту, методів, форм навчання й виховання, адаптації процесу навчання до нових вимог [2].

Підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва передбачає аналіз і оцінку введених викладачами інновацій, створення умов для їх успішної розробки і застосування [2].

Потреба в інноватизації освітнього процесу майбутніх учителів музичного мистецтва має в собі декілька передумов:

- По-перше, складнощі комунікації зі студентами вимагають зміни в системі надання фахової освіти, методології та принципів надання основних матеріалів з фахових дисциплін;
- По-друге, зміна в системі освіти у форматі «Я-концепції» потребує нових підходів, індивідуального підходу до особистості, нових технологій навчання та виховання;

- По-третє, змінився стан відношення викладачів до засвоєння та застосування нововведень в сучасну систему освіти. Інноваційні підходи в організації освітнього процесу стають скоріше необхідністю, аніж просто бажання покращити умови отримання освітніх послуг студентів;
- По-четверте, з'явилася реальна ситуація переходу освітніх закладів у ринкові відносини, що спричиняє проблему конкурентоздатності на ринку освіти серед державних та недержавних ЗВО.

Інновації в освітньому процесі можна умовно розділити на два види:

- Повністю нові прийоми, які не мають аналогів;
- Нововведення в поєднанні з класичними підходами.

В умовах змішаної та дистанційної форм навчання для викладачів факультетів музично-педагогічної підготовки особливо гострою стає проблема інноватизації підходу навчання з музичних дисциплін, не погіршуючи якості отриманих результатів. Серед особливостей музичних дисциплін можемо визначити такі, як: «Інструментальна підготовка», «Постанова голосу», диригентсько-хорові дисципліни, які поєднують в собі дисципліни «Хоровий клас», «Практикум роботи з вокально-хоровим ансамблем», «Диригентсько-хорова підготовка».

В рамках роботи дисциплін «Інструментальна підготовка» та «Постанова голосу» широко використовується принцип запису гри на інструменті та спів під «мінус». Такий принцип неможливо використати в дисциплінах, в яких заслухається в процес більше двох осіб, тобто хоровий чи ансамблевий спів. В такому разі від викладача та студентів вимагається знання додаткових ресурсів та програм, які уможливають імітацію ансамблевого співу в умовах дистанційної форми навчання. Класичне розуміння хорового та ансамблевого мистецтва втрачає свій зміст, проте в умовах активного переходу освітнього процесу та розвитку онлайн-мистецтва ми маємо можливість опанувати навички звукорежисерські, режисерські, навички відеомонтажу, що є необхідною складовою сучасної якісної роботи майбутнього учителя музичного мистецтва.

Серед актуальних програм, які бажано опанувати отримувачу освітніх послуг, є: «Adobe Aftereffect», «Movavi», «FL studio», «Sun vox»(Android, iOS), «MuseScore», «Sibelius», «Суфлер».

Висновки. Здійснений аналіз основних передумов та основних видів інновацій освітнього процесу майбутніх учителів музичного мистецтва довів, що наразі є актуальною проблемою в контексті оновлення та умов дистанційної форми навчання. За результатами аналізу проблематики підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва визначено основні інноваційні підходи до вирішення питань організації та оптимізації освітнього процесу в умовах дистанційного навчання.

Список використаних джерел:

1. Лабунець В. Поетапна методика інноваційної інструментально-виконавської підготовки майбутніх учителів музики. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2015. Вип. 13. С. 116-123.
2. Поняття інновації в педагогіці. StudFiles. Режим доступу: <https://studfile.net/preview/5189188/>

ГНЕСЬ Наталія Олександрівна

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

Домінантою сучасної системи вищої професійної освіти є розробка нових наукових основ педагогічного процесу, націлених на підготовку компетентного фахівця, здатного ефективно вирішувати поставлені завдання.

Сьогодні компетентністний підхід є основним у підготовці професіоналів для будь-якої сфери економічної діяльності, зокрема фахівців педагогічного напрямку. Ключовим аспектом педагогічної діяльності є спілкування. Уміння педагога ефективно будувати професійне спілкування визначає результат виховання й навчання. Ефективна реалізація комунікативної функції педагога можлива при наявності в нього готовності до її здійснення, що включає певні цінності, мотиви, знання, уміння, здібності, навички, якості, досвід. Все це у сукупності визначається як інтегральна властивість особистості педагога – комунікативна компетентність.

Низка досліджень присвячена різним аспектам формування комунікативної компетентності педагога, а саме: психолого-педагогічний супровід розвитку комунікативної компетентності студентів педагогічних закладів вищої освіти висвітлюється в роботах І. Нестерової, С. Оськіної, Т. Руденко, О. Семенов, Т. Симоненко, О. Усанової та ін.; лінгводидактичний контекст формування комунікативної компетенції досліджено в роботах А. Богуш, О. Василевич, М. Вашуленка, Є. Верещагіна, О. Гаврилюк, Л. Жумаєвої, В. Костомарова, Н. Присяжнюк, Л. Федоренко та ін.

Сучасні наукові дослідження відображають важливі, але окремі сторони проблеми розвитку комунікативної компетентності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту. Проте, доцільно говорити про необхідність певного рівня розвитку мовно-комунікативної компетентності, яка набувається не лише під час опанування студентами лінгводидактичних дисциплін, а у процесі вивчення цілого комплексу фахових освітніх компонент, а також протягом проходження педагогічної практики.

Варто зазначити, що у дослідженнях сучасних науковців немає абсолютної єдності щодо розуміння понять компетентності та компетенції. Деякі вчені розуміють дефініцію «комунікативна компетенція» і